

POGLEJ SI Z NOVIMI OČMI!

*Vodnik za poučevanje tri- do
enaajstletnih otrok o filmu in televiziji
UMco, 2008. Ljubljana*

Ob pogledu na naslovnico sta se mi porodili dve vprašanji: kako lahko že triletnemu otroku izostriš pogled na film in televizijo ter ali je v tej knjigi tudi kaj splošno uporabnega za nas, odrasle, ki bi radi na elektronske medije pogledali z malo drugačnega vidika. Odgovora sem našla že po kratkem prelistavanju tega praktično zastavljenega priročnika.

Glede na to, da so gibljive podobe oziroma gibljivke, kot so jih poimenovali v knjigi, vse bolj pomemben del našega vsakdana, je razmišljanje o vzgoji za medije skoraj nujno. Zato ni presenetljivo, da so se pri založbi UMco v sodelovanju s Slovensko kinoteko odločili izdati vodnik, ki nam lahko pomaga izoblikovati bolj kritični pogled na film. Teorija, vaje in primeri iz prakse so namenjeni vzgojiteljem, učiteljem, staršem in seveda vsem, ki nas zanimajo množični mediji.

V osrednjem delu je predstavljenih osem tehnik, ki vodijo do bolj analitičnega pristopa k filmu. V tehniki »zamrznjeni posnetek« se spoznavamo z vizualnim jezikom filma, v tehniki »zvok in podoba« ugotavljamo, kako pomemben je zvok pri tolmačenju filma, z montažo pa se srečamo pri tehniki »ulovi kader!«. Opisane tehnike se posvetijo tudi promociji filma (tehnika »pritegni publiko!«), žanrom (tehnika »od glave do repa« in »žanr – in kaj naprej?«), ter prepoznavanju konvencij, ki jih lahko kasneje

prilagajamo drugim medijem (tehnika »generični prevod«). Pohvalno je, da tehnike spodbujajo ustvarjalnost, saj mora medijsko pismeni posameznik po definiciji medijske vzgoje obvladati tudi ustvarjanje medijskih sporočil (tehnika »simulacija/produkcija«).

Tehnike so predstavljene zelo nazorno z vprašanji, ki si jih zastavljamo in opisanimi učnimi cilji. Z izbranimi in dobro opisanimi tehnikami/

vajami so dosegli namen izdaje tega vodnika, saj je bil njihov namen vsaj malo premakniti statično situacijo na področju filmske vzgoje in pomagati tistim, ki bi radi osvojili nekaj več filmskega znanja. V pomoč so pripravili tudi obširno poglavje s »teorijo« o filmski pismenosti. Dodali so še tako imenovane študijske primere, ki nam dajejo še več idej, kako nam približati filmsko vzgojo.

In kako lahko začnemo izoblikovati kritični pogled triletnika? Vaje so načeloma enake za vse starosti, seveda pa zahteve in pričakovanja prilagajamo starosti, namenu in času, ki ga imamo na voljo. Vaje so zato primerne za vse, ki so se pripravljene učiti, ne glede na starost.

Poleg uporabnih vaj pa nam postrežejo tudi z informacijo, kje lahko o vzgoji za medije izvedemo več. Na koncu namreč sledijo še dodatni viri za filmsko vzgojo, ki so dopolnjeni tudi s spiskom slovenskih inštitucij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in informiranjem o filmu. Najdemo pa lahko tudi priporočeno knjižnično gradivo v slovenščini.

Priporočljivo branje za vse, ki bi radi na film in televizijo gledali bolj kritično. Ne glede na starost in filmsko znanje.

mag. Anita Mikulič